

КМ

класификация на информацията:
Ниво 0 [TLP- WHITE]

МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ
Вх. № 04-06-184
19.09.2023г.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

№ 0201-370
19.09. 2023 г.

ДО

Г-Н АСЕН ВАСИЛЕВ

МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ

Относно: Съгласуване на проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на проект на шесто изменение на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014 – 2020 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ВАСИЛЕВ,

На основание чл. 4 от Постановление № 70 на Министерския съвет (ПМС) от 2010 г. за координация при управлението на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове и Създаване на Съвет за координация при управление на средствата от Европейския съюз (СКУСЕС), предлагам на Вашето внимание за съгласуване чрез процедура по неприсъствено вземане на решение проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на проект на шесто изменение на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014 – 2020 г. (ОПНОИР). Предложеното изменение на ОПНОИР е с цел минимизиране на риска от загуба на средства по ОПНОИР чрез прилагане на Инструмента SAFE и осигуряване на оперативен капитал за смекчаване на последиците върху българските МСП, особено засегнати от увеличения на цените на енергията в съответствие с чл. 256 на Регламент (ЕС) № 1303/2013.

При одобрение на приложените документи, моля на основание чл. 7, ал. 3 от ПМС № 70/2010, същите да се считат за преминали предварително съгласуване по чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Проектът на шесто изменение на ОПНОИР е изпратен за одобрение чрез писмена процедура за неприсъствено вземане на решение от страна на Комитета за наблюдение (КН) на Програма „Образование“, който съгласно § 4, т. 4 от Заключителните разпоредби на Постановление № 302 на Министерски съвет от 29.09.2022 г. изпълнява и функциите на КН на ОПНОИР. Информирам Ви, че в срока определен за получаване на коментари на първия етап на писмената процедура е получено едно становище от Дирекция „Централно координационно звено“ в Министерство на финансите, съдържащо предложение и коментари по приложените документи за писмената процедура. Направените коментари от дирекция ЦКЗ са свързани с дадените указания от страна на Европейската комисия за унифициране на текстовете по всички програми, по които ще се изпълняват мерки по Инструмента SAFE, с оглед осигуряване на координация и консистентност между измененията на програмите. Вследствие на полученото становище в рамките на писмената процедура са извършени промени в проекта на изменение на ОПНОИР и в проекта на обосновка за изменение на ОПНОИР. В тази връзка е стартиран втори етап на писмена процедура за неприсъствено вземане на решение от страна на КН на Програма „Образование“.

След одобрение на Съвета, проектът на Програма ще бъде внесен за одобрение от Министерския съвет. С одобрението на проекта на Решение от Министерския съвет ще се даде мандат на Управляващия орган да финализира официалните преговори за окончателно одобряване от Европейската комисия на шестото изменение на ОПНОИР.

С оглед спешния характер на документите предлагам решението на СКУСЕС да бъде взето във възможно най-кратък срок съгласно чл. 7, ал. 4 от ПМС № 70/ 14.04.2010 г.

В допълнение на основание чл. 26, ал. 4 на ПМС № 162/2016 г. Ви изпращаме за приоритетно съгласуване от СКУСЕС проект на Индикативна годишна работна програма (ИГРП) за 2023 г. на ОПНОИР и обосновка за проекта на ИГРП. След одобрение от СКУСЕС проектът на ИГРП ще бъде изпратен за одобрение чрез писмена процедура за неприсъствено вземане на решение от страна на Комитета за наблюдение (КН) на Програма „Образование“.

За по-голяма оперативност, приложените документи ще бъдат изпратени и по електронен път до Дирекция „Централно координационно звено“ – Секретариат на СКУСЕС в Министерство на финансите.

Приложения:

1. Проект на доклад на министъра на образованието и науката;
2. Проект на Решение на Министерски съвет;
3. Проект на финансова обосновка -2 екз. (за Министерство на финансите);
4. Проект на шесто изменение на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014 – 2020 г.;
5. Обосновка за изменение на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014 – 2020 г.;
6. Проект на съобщение до средствата за масово осведомяване;
7. Проект на Индикативна годишна работна програма за 2023 г. на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014 – 2020 г.;
8. Обосновка за проект на ИГРП за 2023 г. на ОПНОИР 2014 – 2020 г.

ПРОФ. ГАЛИН ЦОКОВ

Министър на образованието и науката

ОДОБРИЛ,

МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ:

Ф И Н А Н С О В А   О Б О С Н О В К А

ОТНОСНО: проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на проект на шесто изменение на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014 – 2020 г.

1. Мотиви и цел за внасяне за разглеждане от Министерския съвет на проекта на акт

Целта на проекта на Решение на Министерския съвет е да бъде одобрен проект на шесто изменение на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 г. (ОПНОИР). В тази връзка и на основание чл. 7, ал. 2, т. 2 от Закона за управление на средствата от европейските фондове при споделено управление, настоящият проект на Решение на Министерския съвет се внася за разглеждане от Министерския съвет.

Във връзка с действията на ЕК за справяне с високите цени на енергията в резултат от агресивната война на Русия срещу Украйна, е приет Регламент (ЕС) 2023/435 на Европейския парламент и на Съвета от 27 февруари 2023 година за изменение на Регламент (ЕС) 2021/241 във връзка с главите за REPowerEU в плановите за възстановяване и устойчивост и за изменение на регламенти (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) 2021/1060 и (ЕС) 2021/1755 и Директива 2003/87/ЕО. С изменението в Регламент (ЕС) № 1303/2013 се формулира нов Инструмент „Подкрепа за достъпна енергия“ SAFE. Изменението позволява да се финансира оборотен капитал под формата на безвъзмездни средства за малки и средни предприятия (МСП), които са особено засегнати от увеличения на цените на енергията; разходи на уязвимите домакинства за посрещане на потреблението им на енергия или да се финансират схеми на работа на непълно работно време и еквивалентни схеми. В тази връзка се прие Решение на Министерски съвет № 453 от 27 юни 2023 г. за одобряване на средства за възстановяване на разходи чрез прилагане на извънредните мерки за използване на фондовете в подкрепа на малки и средни предприятия, които са особено засегнати от увеличение на цените на енергията и на уязвими домакинства.

Предвижда се прилагането на Инструмента SAFE за възстановяване на вече изплатени средства за компенсация на МСП за увеличените разходи за електрическа енергия за периода февруари-септември 2022 г. Средствата са изплатени в рамките на Национална мярка за компенсиране на небитовите крайни клиенти на електрическа енергия, одобрена с решение на Министерски съвет и изпълнявана от Министерство на енергетиката и Фонд „Сигурност на електроенергийната система

Съгласно горепосоченото решение за Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ (ОПНОИР) е определена сума в размер на **24 млн. евро европейско финансиране.**

В тази връзка, Управляващият орган на ОПНОИР предлага създаването на две нови специални оси: **Приоритетна ос 6 „Подкрепа за МСП чрез инструмента SAFE”** и **Приоритетна ос 7 „Подкрепа за МСП чрез инструмента SAFE (REACT-EU)“** по програмата.

В съответствие с чл. 256 на Регламент (ЕС) № 1303/2013, по ОПНОИР ще се финансира мярка със средства от ЕФРР, ЕСФ и ЕСФ (REACT-EU) според правилата на ЕФРР, с която ще се осигури подкрепа за МСП, особено засегнати от увеличението на цените на енергия чрез мярка за възстановяване на допустими разходи за компенсиране на небитовите крайни клиенти на електрическа енергия, прилагана от Фонд „Сигурност на електроенергийната система“. В съответствие с РМС № 453 от 27 юни 2023 г. средствата по операцията за прилагане на Инструмента SAFE ще се използват за възстановяване на допустими разходи, извършени от Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ в изпълнение на национални програми за компенсиране на небитовите крайни клиенти на електрическа енергия, и в тази връзка Фондът ще бъде конкретен бенефициент по операцията.

Подкрепата ще се осъществи чрез използване на прогнозиран неусвоен ресурс по линия на ЕФРР в рамките на Приоритетна ос 1 „Научни изследвания и технологично развитие“ (ПО 1) в размер на 18 950 497 евро и на прогнозиран неусвоен ресурс от ЕСФ в размер на 5 049 503 евро (по Приоритетна ос 3 „Образователна среда за активно социално приобщаване“ – 1 млн. евро и по Приоритетна ос 5 „Равен достъп до училищно образование в условията на кризи“ (REACT-EU) – 4 049 503 евро).

2. Очаквани резултати от прилагането на проекта на акт

В резултат от приемането на акта се очаква с изменението на ОПНОИР 2014-2020 г. да бъдат възстановени част от извършените разходи за компенсации на МСП, които са допустими съгласно изискванията, поставени в чл. 256 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 и във Временната рамка за мерки за държавна помощ при кризи и преход в подкрепа на икономиката след агресията на Русия срещу Украйна. Същевременно ще се избегне рискът от непълно усвояване на европейското финансиране по оперативните програми.

С одобрението на проекта на Решение от Министерския съвет ще даде мандат на Управляващия орган да финализира официалните преговори за окончателно одобряване от Европейската комисия на шестото изменение на ОПНОИР 2014-2020 г.

3. Мотивирана оценка за размера на необходимите допълнителни разходи/трансфери/други плащания, които се предлага да бъдат одобрени по бюджета на първостепенния разпоредител с бюджет или по сметка за средства от Европейския съюз, за сметка на бюджети по държавния бюджет.

Към настоящия момент ресурсът от ЕСФ по Приоритетна ос 2 „Образование и учене през целия живот“ е наддоговорен, а бюджетът на Приоритетна ос 1 „Научни изследвания и технологично развитие“, която се финансира от ЕФРР, бюджетът на Приоритетна ос 3 „Образователна среда за активно социално приобщаване“ и Приоритетна ос 4 „Техническа помощ“ на ОПНОИР, които се финансират от ЕСФ и бюджетът на Приоритетна ос 5 „Равен достъп до училищно образование в условията на кризи“, която се финансира от ЕСФ по линия на инструмента REACT-EU, също е договорен на 100%, като с оглед максимално усвояване на средствата от REACT-EU е извършено пето изменение на ОПНОИР. При пренасочване на средства от съществуващите Приоритетни оси 1, 3 и 5 към нови приоритетни оси с финансиране по Инструмента SAFE, бюджетът на съответните съществуващи приоритетни оси ще се яви наддоговорен. В тази връзка, в случай че към момента на приключване на ОПНОИР верифицираните разходи по сключените договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ надвишават определения нов бюджет на съответната приоритетна ос, разликата се осигурява от бюджета на първостепенния разпоредител с бюджет.

Предложеният проект на акт не води до въздействие върху държавния бюджет.

ПРЕДЛОЖИЛ:

ПРОФ. ГАЛИН ЦОКОВ

МИНИСТЪР НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

ОДОБРИЛ,

МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ:

ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА

ОТНОСНО: проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на проект на шесто изменение на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014 – 2020 г.

1. Мотиви и цел за внасяне за разглеждане от Министерския съвет на проекта на акт

Целта на проекта на Решение на Министерския съвет е да бъде одобрен проект на шесто изменение на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 г. (ОПНОИР). В тази връзка и на основание чл. 7, ал. 2, т. 2 от Закона за управление на средствата от европейските фондове при споделено управление, настоящият проект на Решение на Министерския съвет се внася за разглеждане от Министерския съвет.

Във връзка с действията на ЕК за справяне с високите цени на енергията в резултат от агресивната война на Русия срещу Украйна, е приет Регламент (ЕС) 2023/435 на Европейския парламент и на Съвета от 27 февруари 2023 година за изменение на Регламент (ЕС) 2021/241 във връзка с главите за REPowerEU в плановите за възстановяване и устойчивост и за изменение на регламенти (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) 2021/1060 и (ЕС) 2021/1755 и Директива 2003/87/ЕО. С изменението в Регламент (ЕС) № 1303/2013 се формулира нов Инструмент „Подкрепа за достъпна енергия“ SAFE. Изменението позволява да се финансира оборотен капитал под формата на безвъзмездни средства за малки и средни предприятия (МСП), които са особено засегнати от увеличения на цените на енергията; разходи на уязвимите домакинства за посрещане на потреблението им на енергия или да се финансират схеми на работа на непълно работно време и еквивалентни схеми. В тази връзка се прие Решение на Министерски съвет № 453 от 27 юни 2023 г. за одобряване на средства за възстановяване на разходи чрез прилагане на извънредните мерки за използване на фондовете в подкрепа на малки и средни предприятия, които са особено засегнати от увеличение на цените на енергията и на уязвими домакинства.

Предвижда се прилагането на Инструмента SAFE за възстановяване на вече изплатени средства за компенсация на МСП за увеличените разходи за електрическа енергия за периода февруари-септември 2022 г. Средствата са изплатени в рамките на Национална мярка за компенсиране на небитовите крайни клиенти на електрическа енергия, одобрена с решение на Министерски съвет и изпълнявана от Министерство на енергетиката и Фонд „Сигурност на електроенергийната система

Съгласно горепосоченото решение за Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ (ОПНОИР) е определена сума в размер на **24 млн. евро европейско финансиране.**

В тази връзка, Управляващият орган на ОПНОИР предлага създаването на две нови специални оси: **Приоритетна ос 6 „Подкрепа за МСП чрез инструмента SAFE”** и **Приоритетна ос 7 „Подкрепа за МСП чрез инструмента SAFE (REACT-EU)”** по програмата.

В съответствие с чл. 256 на Регламент (ЕС) № 1303/2013, по ОПНОИР ще се финансира мярка със средства от ЕФРР, ЕСФ и ЕСФ (REACT-EU) според правилата на ЕФРР, с която ще се осигури подкрепа за МСП, особено засегнати от увеличението на цените на енергия чрез мярка за възстановяване на допустими разходи за компенсиране на небитовите крайни клиенти на електрическа енергия, прилагана от Фонд „Сигурност на електроенергийната система“. В съответствие с РМС № 453 от 27 юни 2023 г. средствата по операцията за прилагане на Инструмента SAFE ще се използват за възстановяване на допустими разходи, извършени от Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ в изпълнение на национални програми за компенсиране на небитовите крайни клиенти на електрическа енергия, и в тази връзка Фондът ще бъде конкретен бенефициент по операцията.

Подкрепата ще се осъществи чрез използване на прогнозиран неусвоен ресурс по линия на ЕФРР в рамките на Приоритетна ос 1 „Научни изследвания и технологично развитие“ (ПО 1) в размер на 18 950 497 евро и на прогнозиран неусвоен ресурс от ЕСФ в размер на 5 049 503 евро (по Приоритетна ос 3 „Образователна среда за активно социално приобщаване“ – 1 млн. евро и по Приоритетна ос 5 „Равен достъп до училищно образование в условията на кризи“ (REACT-EU) – 4 049 503 евро).

2. Очаквани резултати от прилагането на проекта на акт

В резултат от приемането на акта се очаква с изменението на ОПНОИР 2014-2020 г. да бъдат възстановени част от извършените разходи за компенсации на МСП, които са допустими съгласно изискванията, поставени в чл. 256 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 и във Временната рамка за мерки за държавна помощ при кризи и преход в подкрепа на икономиката след агресията на Русия срещу Украйна. Същевременно ще се избегне рискът от непълно усвояване на европейското финансиране по оперативните програми.

С одобрението на проекта на Решение от Министерския съвет ще даде мандат на Управляващия орган да финализира официалните преговори за окончателно одобряване от Европейската комисия на шестото изменение на ОПНОИР 2014-2020 г.

3. Мотивирана оценка за размера на необходимите допълнителни разходи/трансфери/други плащания, които се предлага да бъдат одобрени по бюджета на първостепенния разпоредител с бюджет или по сметка за средства от Европейския съюз, за сметка на бюджети по държавния бюджет.

Към настоящия момент ресурсът от ЕСФ по Приоритетна ос 2 „Образование и учене през целия живот“ е наддоговорен, а бюджетът на Приоритетна ос 1 „Научни изследвания и технологично развитие“, която се финансира от ЕФРР, бюджетът на Приоритетна ос 3 „Образователна среда за активно социално приобщаване“ и Приоритетна ос 4 „Техническа помощ“ на ОПНОИР, които се финансират от ЕСФ и бюджетът на Приоритетна ос 5 „Равен достъп до училищно образование в условията на кризи“, която се финансира от ЕСФ по линия на инструмента REACT-EU, също е договорен на 100%, като с оглед максимално усвояване на средствата от REACT-EU е извършено пето изменение на ОПНОИР. При пренасочване на средства от съществуващите Приоритетни оси 1, 3 и 5 към нови приоритетни оси с финансиране по Инструмента SAFE, бюджетът на съответните съществуващи приоритетни оси ще се яви наддоговорен. В тази връзка, в случай че към момента на приключване на ОПНОИР верифицираните разходи по сключените договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ надвишават определения нов бюджет на съответната приоритетна ос, разликата се осигурява от бюджета на първостепенния разпоредител с бюджет.

Предложеният проект на акт не води до въздействие върху държавния бюджет.

ПРЕДЛОЖИЛ:

ПРОФ. ГАЛИН ЦОКОВ

МИНИСТЪР НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

